

*another million men of all arms would suffice to wrest enormous territories from Hitler's domination.*¹

Al dat optimisme werd door de Britse *Chiefs of Staff* niet gedeeld. In '42 kon men, zo meenden zij, alleen wanneer Duitsland duidelijke tekenen van instorting vertoonde, wellicht '*limited land offensives in North-Western Europe or across the Mediterranean*' ondernemen; 1943 achtten zij in elk geval te vroeg voor '*the final assault on Germany itself*', zij het dat deze dan wel ingeleid zou kunnen worden door '*simultaneous landings in several of the occupied countries of North-Western Europe.*'²

Die gedachtenwisseling vond plaats nog voor de besprekingen in Washington begonnen.

Bij die besprekingen waren de Amerikaanse *Chiefs of Staff* zich bewust dat zij op korte termijn bitter weinig aan te bieden hadden. Van de Amerikaanse divisies die geformeerd waren, liet de oefening nog veel te wensen over. Er was een tekort aan moderne wapenen en doordat de Amerikaanse militaire productie nog slechts 15% van de totale industriële productie vormde, zou geruime tijd verstrijken voor men grote legers adequaat zou kunnen uitrusten. Maar er waren méér belemmerende factoren. De militaire hulp aan de Sowjet-Unie moest doorgaan. Ook Tsjiang Kai-sjek mocht men niet vergeten. Dan kwamen er noodkreten uit de Philippijnen, uit Nederlands-Indië, uit Australië, uit Nieuw-Zeeland: naar al die gebieden diende men wapens te sturen. Natuurlijk, het principe 'Duitsland eerst' wilde men niet uit het oog verliezen, maar nu de strijd in Zuidoost-Azië ontbrand was, kon men de Amerikanen, Nederlanders en Britten die zich daar tegen een wanhopige overmacht verdedigen moesten, moeilijk volledig aan hun lot overlaten. Bovendien was het ter wille van een later offensief tegen Japan wenselijk, te voorkomen dat de Japanners nog veel méér gebied in handen kregen dan hun, na hun succes in Pearl Harbor, vermoedelijk toch al zou lukken.

Aan al die factoren verbonden de Amerikaanse *Chiefs of Staff* de conclusie dat offensieven in Noordwest-Europa of dwars over de Middellandse Zee in '42 uitgesloten waren. Trouwens, hun Britse collega's hadden die alleen maar als een mogelijkheid gezien voor het geval Duitsland duidelijke tekenen van instorting vertoonde. *Niets* doen dus? Dat leek niet alleen Churchill en Roosevelt maar ook de Britse en Amerikaanse *Chiefs of Staff* onaanvaardbaar. Zo al niet op dan toch bij het Europese strijdtoneel diende men *acte de présence* te geven, zo spoedig mogelijk. En het besluit viel: op 15 februari '42 zouden in Marokko en Algerië de landingen beginnen

¹ Aangehaald in Gwyer: *Grand Strategy*, dl III, 1, p. 334-36. ² A.v., p. 347-48.